

Vaccination programme for children and young people - Tigrinya

ኮቪድ-19 ወይ ኮሮናቫይረስ እንታይ እዩ።

ንቆልዑን መንእሰያትን ዝምልከት መደብ ክታበት

ንወለዲ ዝምልከት መምርሒታት

ኣብዚ ወቕቲ ጽድያ እዚ ካብ 12 ክሳብ 15 ዓመት ንዝዕድሚኦም መንእሰያት እቲ ቀዳማይ መጠን ክታበት ናይ Pfizer ኮቪድ-19 ክታበት ክወሃብ እዩ። ኮቪድ-19 ኣዝዩ ተላባቢ ናይ ስርዓተ ምስትንፋስ ሕማም ኮይኑ ብ SARS-CoV-2 ዝተባህለ ዓይነት ቫይረስ ዝለዓል ወይ ዝመሓለፍ ሕማም እዩ። ውሑዳት ጥዑያት ቆልዑን ንኣሽቱ መንእሰያትን ብኮቪድ-19 ተለኪፎም ብርቱዕ ሕማም የሕልፉ።

ስለምንታይ ውላደይ ክታበት ኮቪድ-19 የድልዮ፤

ኩሎም ለዕለዎት ሓለፍቲ ሕክምና ዓዲ እንግሊዝ፡ ኮቪድ-19 ኣብ ቆልዑን ንኣሽቱ መንእሰያትን ቀሊልን ምልክት ዘየርእን ሕማም ምዃኑ ይሰማምዕሉ፡ ኣብ ገሊኡም ግን ባህ ዘየብል ክኸውን ከምዝኽእልን ከምኡውን ሓደ መጠን ክታበት ምውሳድ ኣንጻር ከቢድ ሕማም ኣብ ሆስፒታል ኣቲኻ ምድቃስ ጽቡቕ ናይ ምክልኻል ብቕዓት ክህብ ይኽእል ምዃኑ ይኣምኑ። ነቶም ካብ 12 ክሳብ 15 ዓመት ዝዕድሚኦም ሰባት ምኽታብ፡ ትምህርቲ ካብ ምብኳርን ንሕማም ኮቪድ-19 ኣብ ውሽጢ ቤት ትምህርቲ ክህሉ ንዝኽእል ናይ ተላባዕነት ሓደጋ ከምዝንክን ይገብር።

ክታበት ኮቪድ-19 ኣብ ካልኣይ ደራጃ ኣብያተ ትምህርቲ ተማሃሮ ዝወሃብ መደብ ክታበት እንበኣር ንመንእሰያት ይከላኸሉሎምን ከምኡውን ነቲ ገጽ ንገጽ ኣብ ክፍሊ ተራኪብካ ዝግበር ትምህርቲ ከምዘይሰናኸል ይገብርን። እዚ ድማ ንመንእሰያት ጽቡቕ ከምዝስምዖምን ሕጉሳት ከምዝኾኑን ይገብሮም ከምኡውን እዚ እቶም ለዕለዎት ሓለፍቲ ሕክምና **ልዑል ጠመተ** ዝህብዎ ጉዳይ እዩ። ንዝያዳ ሓበሬታ ኣብ ገጽ 7 ተመልከቱ።

ናይ ኮሮናቫይረስ (ኮቪድ-19) ዓይነት ክታበት

ክታበት ኮቪድ-19 ዝርግሐ ሕማም ኮቪድ-19 ንክንኪ ይሕግዝ ከምኡውን ካብ ካልኣት ከበድቲ ሕማማት ብቑዕ ምክልኻል ይህብ። ኣካላትኩም ካብቲ ክታበት ናይ ምክልኻል ብቑዓት ከማዕብል ቅሩብ ሰሙናት ይድልዮ እዩ።

እዚ ክታበት ብኸመይ ይሰርሕ፡

ክታበት Pfizer ኣብ ባእታ mRNA-መሰረት ዝገበረ ናይ ኮቪድ-19 ክታበት እዩ። እቲ ክታበት (mRNA) ኣብ ኣካላት ብምእታው ነቶም ዋህዮታት ናይ ኣካላት ንናይ ኮቪድ-19 ቫይረስ ተማሳሳሊ ዝኾነ ፕሮቲን ንኸማዕብሉ ዝገብሮም ባእታ ከምዝሰርሑ ይገብር። እቲ ፕሮቲን ድማ በቲ ስርዓተ ተጻዋርነት ከምዝፍለጥ ይኸውን፡ ኣንጻር መልክፍቲ ኮቪድ-19 ጸረ ኣካላት ድማ ይፍራ።

ነቲ mRNA፡ እቶም ዋህዮታት ንዕኡም ዝመስል ኣካል ምኽኑ ተረዲኡም ይገብብዎ፡ ከምኡውን ኣብ ኣካላት ፍሉያት ዓይነት ንተጻዋርነት ናይ ኣካላት ዘዕብዩ፡ ካብቲ ቫይረስ ንምክልኻል ድማ ዝሕግዙ ባእታታት ዘፍራ እዩ። mRNA ኣብ ውሽጢ ውሱናት መዓልታት ኣብ ኣካላት ከምዝጠፍእ ይኸውን። ምስ ናትኩም DNA ድማ ኣይሕወስን እዩ።

እዚ ንመንእሰያት ውሑስ ድዩ፡

እቲ ናይ መድሃኒት ተቋዳጺ፡ ናይ መድሃኒትን ክንክን ጥዕና ፍርያት ተቋዳጺ ኣጀንሲ (MHRA)፡ ነቶም ካብ 12 ክሳብ 17 ዓመት ዝዕድሚኦም መንእሰያት ክታበት Pfizer ውሑስን ኣድማዕን ከምዝኾነ ኣረጋገጸም።

እዚ ንወሕስነቱ ዝምልከት ጽኑዕ ምክትታል ዝተገብረ ተኸቲሉ፡ ዓይነቱን ኣድማዕነትን ናይቲ ክታበት ኣብዚ ክለ ዕድመ ንዝርከቡ ብቑዕ እዩ።

ዓዲ እንግሊዝ ካብ ሕቡራት መንግስታት ኣመሪካ፡ ካናዳ፡ ከምኡን እስራኤል፡ ኣቕዲመን ካብ 12 ክሳብ 15 ዓመት ንዝዕድሚኦም መንእሰያት ክታበት ዝሃባ ሃገራት ብዝረኽቡሉ ሓበሬታ ከሲባ ኣላ።

እዞን ተንቃሳቀስቲ ምስልታት (videos) ነዚ ብዝበለጸ ዝርዝራዊ ሓበሬታ ይገልጽኡ፡-

<https://twitter.com/DHSCgovuk/status/1434441175281274890>

<https://twitter.com/DHSCgovuk/status/1405246298320637960>

እዞም ክታበታት እዚኦም ከመይ ኢሎም ቀልጢፎም ማዕቢሎም፡

ኩሎም ክታበታት 3 ደረጃታት ዝሓዘ ሕክምናዊ ፈተነታት ዝተገብረሎምን ከምኡውን ኣብ ዓሰርተታት ኣሽሓት ሰባት ኣብ ዓለም ዝተፈተኑን እዮም። እቶም ናይ ፈተነ ደረጃታት ማዕረ ማዕረኡ ተኸይዶም እዮም፡ ነቲ ሓፈሻዊ ፍርያት ክታበት ብምቅልጣፍ፡ እዚ ድማ ነቲ ኣዝዩ ወሳኒ ናይ መጽናዕቲ ግዜ ከይተመልከተ ዝተገብረ እዩ። ካብ ታሕሳስ 2020 ጀሚሩ ክታበት Pfizer ንሚልዮናት ሰባት ኣብ ዓዲ እንግሊዝ ተዋሂቡ ከምኡውን ኣዝዩ ብሉጽ ውሕስነት ከምዘለዎ ኣመዝጊቡ።

እዞን ተንቃሳቀስቲ ምስልታት (videos) ነዚ ብዝበለጸ ዝርዝራዊ ሓበሬታ ይገልጽኡ፡-

<https://twitter.com/DHSCgovuk/status/1375364398601039872>

<https://twitter.com/DHSCgovuk/status/1421206463297441793>

ልሙዳት ጎድናዊ ሳዕቤናት

ከም ኩሎም መድሃኒታት፡ እዞም ክታበታት ጎድናዊ ሳዕቤናት ኣለዎም። መብዛሕትኦም ፈኮስትን ንኣዲር እዋን ዝጸንሑን እዮም፡ ንኹሉ ሰብ ግና ዘጋጥምዎ ኣይኮኑን። እቶም ኣዝዮም ፍሉጣት ጎድናዊ ሳዕቤናት ተማሳሰልቲ ከይኖም ከምኡውን ካብ ሓደ ክሳብ ክልተ መዓልታት ዝጸንሑ እዮም።

ኣዝዮም ፍሉጣት ጎድናዊ ሳዕቤናት ኣብ ቀዳመይቲ ወይ ካልኣይቲ መዓልቲ ዝረኣዩ ነዞም ዝስዕቡ የጠቓልሉ፡-

- ብርቱዕ ቃንዛ ዘለዎ፡ ኣብቲ ዝተኸተብካሉ ሸነሽ ኢድካ ክብድ ዝበለ ስምዒትን ናይ ምንቅስቓሽ ጸገምን ዝፈጥር
- ስምዒት ድኻም
- ቃንዛ ርእሲ፡ ቃንዛን ገብገብታን
- ብተወሳኺ ከም ሰዓል ዝኣመስሉ ምልክታት ንኣዲ ወይ ክልተ መዓልቲ ዝጸንሑ ኣጋጣሚታት ናይ ምንቅጥቃጥ ወይ ገብገብታ የኸትል።

ካብዚ ኩነታት እዚ ንምምሕያሽ እቲ ልሙድ መጠን ፈውሲ ቃንዛ ፓራሲታሞል (ኣብቲ ወረቐት ብዛዕባ መድሃኒት ተዋሂቡ ዘሎ ሓበሬታ ተኸቲልካ ምውሳድ) ይከኣል።

ኣዝዮም ሳሕቲ ዘጋጥሙ ከበድቲ ነድናዊ ሳዕቤናት

ብደረጃ ዓለም፡ ኣብ ቀረብ እዋን፡ ኣዝዮም ውሑዳት ኣጋጣሚታት ነድሪ ጭዋዳታት ልቢ (myocarditis) ወይ ነድሪ ሽፋን ልቢ (pericarditis) ድሕሪ ክታበት ኮቪድ-19 ተራእዮም። ዝበዝሑ ካብዞም ሰባት እዚኣቶም ምስ ኣዕረፉን ቅልል ዝበለ ሕክምናዊ ፍውሳ ምስተገብረሎምን ኩነታቶም ዝተማሓየሹ እዮም።

እዞም ተርእዮታት እዚኣም ዝበዝሕ ግዜ ኣብ መንእሰያት ደቂ ተባዕትዮ ዝተራእዩ ኮይኖም ከምኡውን ዝበዝሕ ግዜ ነቲ ካልኣይ መጠን ክታበት ምስ ወሰድዎ ኣብ ውሽጢ ውሑዳት መዓልታት ዝተራእዩ እዮም፡ ነድሪ ጭዋዳታት ልቢ ድማ ኣብ ኣዝዩ ውሑድ ኣጋጣሚ ድሕሪ እታ ቀዳመይቲ መጠን ክታበት ምውሳድ ዘጋጠመ እዩ።

ውላደይ ድሕሪ ምክትታል ክግበረሉድዩ፤

ብርቱዕ ነድሪ ቁጥዑ ኣካላት ድሕሪ ክታበት ዘጋጥሙ ኮይኖም እንተኾነግን ኣብ ውሽጢ ውሑዳት ደጃይቕ ኣብ ግዜ ክታበት ዝረኣዩ እዮም። ጉጅለታት ሕክምናዊ ኣለይቲ ቤት ትምህርቲ ኩሎም ንናይ ነድሪታት ቁጥዑ ኣካላት ኣለልዮም ክሕክሙ ዝሰልጡኑ ኮይኖም ከምኡውን ኩሎም ቆልዑ ን 15 ደጃይቕ ድሕሪ ክታበት ምክትታል ክግበረሎም እዩ።

ኩሎም ጉጅለታት ሕክምናዊ ኣለይቲ ቤት ትምህርቲ ነቶም ንምሕካም ነድሪ ኣካላት ዘድልዩ ዝሕግዙ መሳርሒታት ሒዞም ክቐርቡ እዮም። ነቶም ናይ ልሙድ ገለ ዓይነት መግባታት ነድሪ ቁጥዑ ኣካላት ዘለዎም ቆልዑ እዞም ዓይነት ነድሪ ቁጥዑ ኣካላት ኣየለዕለሎምን እዩ።

ብዛዕባ ክታበት ኮቪድ-19 ዝምልከት ተወሳኺ ሓበሬታ ኣበይ ክረክብ ይኽእል፤

እቲ ናይ ፒ.ኤች.ኤ (PHA) ናይ ሓበሬታ ወረቐት ንወለድን መንእሰያትን ዝምልከት፡ ድሕሪ ክታበት ኮቪድ-19 ምክትታል ክኸውን ዝግባእ ክኸውን ነገራት ዘጠቓልል፡ ዝያዳ ሓበሬታ ይህብ።

ከም ኩሎም ኣብ ኣብያተ ትምህርቲ-መሰረት ዝገበሩ መደብ ክታበታት፡ እዞም ክታበታት እዚኣም በቶም ናይ ቤት ትምህርቲ ጉጅለ ኣለይቲ ሕክምና ይዳለዉን ምስ ቤት ትምህርቲ ድማ ብቐረብ ይሰርሑ። ኣብዚ ነቑጥ መርበብ ሓበሬታ www.pha.site/covid-vaccine-schools

ከም ኩሎም ኣብ ኣብያተ ትምህርቲ-መሰረት ዝገበሩ መደብ ክታበታት፡ እዞም ክታበታት እዚኣም በቶም ናይ ቤት ትምህርቲ ጉጅለ ኣለይቲ ሕክምና ይዳለዉን ምስ ቤት ትምህርቲ ድማ ብቐረብ ይሰርሑ።

መንን መዓስን ክኸተብ ይግብኡ፤

ኩሎም ካብ 16 ክሳብ 17 ዓመት ዝዕድሚኦም ንኣሽቱ መንእሰያት ነቲ ቀዳማይ መጠን ክታበት ክወስድዎ ይግባእ

ካብ 12 ክሳብ 17 ዓመት ዝዕድሚኦም ኣብ ተኣፋፊ ኩነታት ናይ መልክፍቲ ዘለዉ ወይ ድማ ምስ ተጠቓዕቲ ናይ ሕማም ተጻዊርነት ዘይብሎም ዝነብሩ ሰባት፡ ክልተ መጠን ክታበት ኣብ ናይ 8 ሰሙናት ፍልልይ ወሲዶም ዘይተማሓየሹ ክትክተቡ ይግባእ።

ኩሎም ንኣሽቱ መንእሰያት ካብ 12 ክሳብ 15 ዓመት ዝዕድሚኦም በቲ ናይ ቤት ትምህርቲ መደብ ክታበት ኮቪድ-19 ኣቢሉ ኣብዚ ግዜ እዚ ክታበት ይወሃበዎም ኣሉ። ንሸኹም ኣብቲ ክታበት ኣብ ቤት ትምህርቲ ዝወሃበሉ ዕለት ዕድሜኹም 12 ዓመት ወይ ልዕሊኡ ምስ ዝኸውን፡ ክታበት ክትወስዱ ትኽእሉ ኢኹም።

ብዛዕባ ኮቪድ-19 እናተማሃርና ኣብ እንኸደሉ ግዜን እቲ ክታበት እንታይ ዓይነት ግብረመልሲ ከምዝወሃብ ምስ እንፈልጥ፡ ኣብ መጻሕፍት ንጉጅለታት መንእሰያት ዝወሃብ ክታበት ክህሉ ይኽእል እዩ።

ኣብቲ ቤት ትምህርቲ ናይ ክታበት መደብ ኣብ እተኸየደሉ ግዜ ውላደይ ምስዘይክተብ እንታይ ይኸውን፤

ንዝኾነ ካብ 12 ክሳብ 15 ዓመት ዝዕድሚኡ መንእሰይ ኣብቲ መዓልቲ ክታበት ክኸተብ ምስ ዘይክእል፡ እቶም ጉጅለታት ሕክምናዊ ኣለይቲ ቤት ትምህርቲ ምስ ሓለፍቲ ኣካላት ናይ ቤት ትምህርቲ ብምውህሃድ ናይ ዘይተኸትቡ መንእሰያት ምክትታል ክገብሩ እዮም።

እዚ ዝኾነ 12 ዓመት ዝመልኦ መንእሰይ፡ ድሕሪ እቲ ዝተባህለ መዓልቲ እቲ ጉጅለ ሕክምናዊ ኣለይቲ ናብ ቤት ትምህርቲ ምብጻሕት ዘጠቓለለ እዩ።

ውላደይ ኣብቲ ግዜ ክታበት ብጥዕናዊ ኩነታት ወይ ሓሚሙ እንተነበረ እሞ ከይተኸትበ እንተተረፈ እንታይ ክጋጥሞ ይኽእል፤

ዝኾነ መንእሰይ ኣብ መዓልቲ ክታበት ብሕማም ምክንያት እንተዘይተኸትበ፡ እቲ ጉጅለ ኣለይቲ ሕክምና ናይ ቤት ትምህርቲ ክኸተብ ወይ ከይክተብ ክውስነሉ እዩ።

ንዝኾኑ ቆልዑ ካብቲ ቀዳማይ መዓልቲ ክታበት ናይ ቤት ትምህርቲ ከይተኸትቡ ዝተረፈ ምክትታል ክግበረሎም እዩ። እዚ ድማ ውላድኩም እቲ ክታበት ክረክብ ዝሕግዝ እንተድኡ፡

ኣብ ኣብያተ-ትምህርቲ ክታበት ብኸማይ ኣገባብ ይካየድ፤

- ውላድኩም ድሕሪ እቲ ናይ ክታበት ግዜ 12 ዓመት ዝመልእ እንተኮይኑ
- ውላድኩም ቦቲ ዕለት እቲ ካብ ቤት ትምህርቲ በኹሩ እንተነይሩ።
- ውላድኩም ኣብዚ ቀረባ እዋን ብኮሺድ-19 ተታሒዙ እንተነይሩ
- ኣብዘን ዝሓለፉ 28 መዓልታት ውላድኩም ንኮሺድ-19 ተመርሚሩ ኣወንታዊ ውጽኢት እንተነይሩዎ።
- ውላድኩም ክታበት ንኸወስድ ወይ ከይወስድ ንኸትውሱኑ ንዉሕ ዝበለ ግዜ ክትወስዱ ዘድልዩኩም እንተኾይኑ ክትሓስቡ ምስ እትደልዩ

ኩሎም ብዛዕባ እቲ ምቕእነት ናይቲ ክታበት ንመንእሰያት ዝምልከት ነቶም ክታበት ዘቕርቡ ናይ ቤት ትምህርቲ ጉጅለ ኣለይቲ ሕክምና ዝምልከት ኮይኑ፡ ብተወሳኺውን ነዚ ጉዳይ ኣብ ዝምልከቱ ኣኼባታት ሓበሬታታት ክለዋወጡ እዮም።

ውላደይ ኣብ ገዛ ኮይኑ ዝመሃር፡ ቤት ትምህርቲ ዘይኣቱ እንተኾይኑኽ ከምተሳታፊ ናይዚ መደብ እዚ ተሓሲቡ ክታበት ክወሃቦድዩ፡

ኩሎም ኣብዚ ክሊ ዕድመ እዚ ዝርከቡ እሞ ኣብ ቤት ትምህርቲ ዘይኣትዉ መንእሰያት፡ ንኣብነት ኣብ ገዝኣም ኮይኖም ዝመሃሩ ወይ ኣብ ዉሑስ ቦታ ዝነብሩ እዚ ክታበት እዚ ክወስድዎ ኣለዎም። እቲ ናይ ቤት ትምህርቲ ጉጅለ ኣለይቲ ሕክምና ነዞም መንእሰያት እዚኣም ክታበት ክህብ መደብ ክህልዎ እዩ።

ውላደይ ልዕሊ 12 ዓመት እዩ ዕድሚኡ እንተኾነግን ኣብ ልዕል ዝበለ ደረጃ ኣብ ኮሌጅ እዩ ዝርከብ፡ እዚኣምከ ከም ኣካላት ናይቲ መደብ ኮይኖም ክታበት ክወሃቦም ድዩ፡

እዉ ኩሎም ኣብቲ ክሊ ዕድመ እቲ ዝርከቡ ጉጅለታት ኣብ ቤት ትምህርቲ ዘይሳተፉ ተማሃሮ ክታበት ክወሃቦም ኣለው። እቶም ናይ ቤት ትምህርቲ ጉጅለ ኣለይቲ ሕክምና ነዞም ቆልዑ እዚኣም ክታበት ንምሃብ መደብ ክህልዎም እዩ።

ውላደይ ኣብ ፍሉይ ቤት ትምህርቲ እዩ ዘሎ፡ ከም ኣካል እዚ መደብ ክታበት ክወሃቦ ድዩ፡

እዉ እቶም ናይ ቤት ትምህርቲ ጉጅለ ኣለይቲ ሕክምና ነቶም ኣብ ፍሉይት ኣብያተ ትምህርቲ ዘለዉ ቆልዑ ክኸትቡ ተልእኾ ኣለዎም።

ዝኾነ ካብ 12 ክሳብ 15 ዓመት ዝዕድሚኡ ብዘይቆጸሩ ምስ ዝመጽእ ክታበት ኮሺድ-19 ንዝተሃወኽ ክወሃቦ ይከኣልዩ፡

ብሕማቕ ኣጋጣሚ፡ ብዘይ ቆጸራ ዝመጹ ኣብዚ ክሊ ዕድመ እዚ ዝርከቡ ቆልዑ ቅቡላት ኣይኮኑን። ኣብዚ እዋን እዚ ናይ ሃንደባታዊ ቆጸራታት መደባት ኣይወሃቡን እዮም።

ፍቓድካ ናይ ምሃብ መስርሕ ብኸመይ ይካየድ፡

ኩሎም ወለዲ፡ ወይ ናይ ወለዲ ሓላፍነት ዝወሰዱ ኣካላት፡ ፍቓድኻንቶም ክህቡ ይሕተቱ ከምኡውን እዚ መብዛሕትኡ ግዜ ምስ ደቆም ኮይኖም ዝህብዎ ውሳኔ ይኸውን። እታ ናይ ሓበሬታ ወረቐት ነቲ ቆልዓ ትወሃቦ (ከም ተቐባሊ ናይ ክታበት) ከምኡውን ብዛዕባ እቲ ክታበት ነቲ ውሳኔ ምስ ወለዶም ክዛራረብሉ ተታባብዮም።

ኣብ ካልኣይ ደረጃ ኣብያተ ትምህርቲ፡ ገለ መንእሰያት ፍቓዶም ንኸህቡ ብቐዓት ክኾኑ ይኸእሉ እዮም። ሓደሓደ ግዜ ወለዲ ነቲ ናይ ፍቓድ ቅጥዒ ምስዘይመልስዎ እዮ እቲ ቆልዓ ኣብ መዓልቲ ክታበት ክኸተብ ምስ ዝደሊ ዘጋጥም ተርእዮ እዩ። ወለዲ ብቓሎም ፍቓዶም ንኸህቡ ብዝከኣል መጠን ጻዕሪ ክግበር እዩ።

እዚ ግቡእ መስርሕ ዝሓለወ ካብ ካልኣት ኣብያተ ትምህርቲ ክትፈልጥዎ ዝግበኣኩም መደባት ክታበት እዩ።

መንእሰያት ፍቓድኻንቶም ንኸህቡ ወይ ከይህቡ ዝውስን ኣካል መን እዩ፡

ኣብ ካልኣይ ደረጃ ኣብያተ ትምህርቲ፡ ገለገለ መንእሰያት ፍቓዶም ክህቡ ብቐዓት ክኾኑ ይኸእሉ እዮም። ናይ ክንክን ጥዕና ሰብ ሞያ ካብቶም ናይ ቤት ትምህርቲ ጉጅለ ክንክን ነቲ መንእሰይ ከዛራረብዎን ከምኡውን ብዝተኸእሎም መጠን ምስ ወለዲ ርክብ ክገብሩ እዮም። እዞም ሰብ ሞያ እዚኦም ንመንእሰያት ክታበት ዝህቡ ክኢላታት ዘለዎም ኮይኖም ከምኡውን እቶም መንእሰያት ናይ ገዛእ ርእሶም ውሳኔ ክገብሩ ከምዝኸእሉ እኹል ዝኾነ እፍልጦ ከምዘለዎምን ከምዘይብሎምን ናይ ምግምጋም ሓላፍነት ኣለዎ (እዚ ድማ ናይ ጊሊክ ብቐዓት ‘Gillick competence’) ተባሂሉ ይፍለጥ።

እዚ ግቡእ መስርሕ ዝሓለወ ካብ ካልኣት ኣብያተ ትምህርቲ ክትፈልጥዎ ዝግበኣኩም መደባት ክታበት እዩ።

ብዛዕባ ተጻዋርነትን ናይ ጊሊክ (Gillick) ተወዳዳርነት ኸእለት ዝያዳ ሓበሬታ ዝሓዘት ቀጠልያ መጽሓፍ ኣብዚ ዝስዕብ ነቑጣ መርበብ ሓበሬታ ከተንብቡ ትኸእሉ – www.gov.uk/government/publications/consent-the-green-book-chapter-2

ወለዲ ደቆም ክኸተቡሎም ኸሕብሩ ይኸእሉዎ፡

እወ. እቲ ክታበት ግድነታዊ ኣይኮነን። ወለዲ ብዛዕባ ክታበት ዝምልከት ፍቓዶም ክህቡ ክሕተቱ እዮም። መንእሰያት ናይ ምኽታብ ድልዮቶም ክገልጹ ይኸእሉ እዮም ከምኡውን ባዕላቶም ዘይወግዓዊ ናይ ስምምዕነት ፍቓድኻንቶም ክህቡ ይኸእሉ እዮም። ወለዲ ኣቐዲሞም ንደቆም ብዛዕባ ክታበት ክዛረብዎም ክተባብሩ ኣለዎም ስለዚ ቅድሚ ግዜ ክታበት ናይ ፍቓድኻንት ስምምዕ ክህሉ ኣለዎ።

ናይ ድልዮት ክታበት ስምምዕነት እንተዘይተዋሂቡ፡ ከምኡውን እቲ መንእሰይ ናይ ጊሊክ ብቐዓት እንተዘይብሉ ወይ ክኸተብ ዘይደሊ ምስዝኸውን፡ እቲ ክታበት ኣይቅጽልን እዩ።

ስድራቤት ፍቓዶም ምስ ዘይህቡ፡ እቲ መንእሰይ ግን ክኸተብ ዝደሊ ምስ ዝኸውንክ እንታይ ይግበር፡

ንኣሸቱ መንእሰያት ነቲ ዝካየድ ዘሎ መስርሕ ብግቡእ ዝርድኡ እንተኾይኖም፡ ንኣብነት ክታበት፡ ብሕጊ መሰረት ስምምዕነቶም ክህቡ ይኸእሉ እዮም። እዚ ድማ ናይ ጊሊክ ኮምፒተንስ ‘Gillick competence’ ተባሂሉ ይፍለጥ።

ካብ ወለዲ ናይ ክታበት ስምምዕነት ዘይተዋህበ ምስ ዝኸውን፡ እንተኾነግን እቲ መንእሰይ ክኸተብ ምስ ዝደሊ፡ በቶም ናይ ክንክን ጥዕና ሰብ ሞያ ጊሊክ ኮምፒተንስ ከምዝኾነ ተነጺሩ፡ እቲ መንእሰይ ሕጂውን ክኸተብ ይኸእል እዩ።

ኣብ ከምዚ ዝበለ ኩነታት፡ እቶም ጉጅለ ሕክምናዊ ክንክን ናይ ቤት ትምህርቲ ብዝተኸእሎም መጠን ኣብ ሞንጎ መንእሰይን ወለዱን ኣብ ስምምዕ ንኸበጽሑ ምስ ወለዲ እናተራኸቡ ይዘራረቡ። እንተኾነግን፡ ወለዲ ነቲ መሰል ጊሊክ ኮምፒተንስ ናይቲ መንእሰይ ከፍርስዎ ኣይከእሉን እዮም።

ብዛዕባ ተጻዋርነትን ናይ ጊሊክ (Gillick) ተወዳዳርነት ኸእለት ዝያዳ ሓበሬታ ዝሓዘት ቀጠልያ መጽሓፍ ኣብዚ ዝስዕብ ነቑጣ መርበብ ሓበሬታ ከተንብቡ ትኸእሉ – www.gov.uk/government/publications/consent-the-green-book-chapter-2

ልሙዳት ሕቶታት

ውላደይ ነድሪ ቁጥዐ ኣካላት ኣለዎ፡ እዞም ከምኡ ዝኣመሰሉ ሰባት ክኸተቡ ይኽእሉዎ፡

ኣዝዮም ዉሑዳት ቆልዑ ክታበት ክወስዱ ዘይከእሉ ኣለዉ።

ነዚ ብዝምልከት ነቲ ናይ 'ዓዲ እንግሊዝ ክታበት Pfizer ክወስዱ ናይ ዝግብኦም ዝብል ሓበሬታ፡ ከተንብቡ ትኽእሉ፡-

<https://coronavirus-yellowcard.mhra.gov.uk/productinformation>

እዚ ሓዲር ናይ ዉሕስነት ሓበሬታ ብዛዕባ ክታበት ከምኡውን ኣዝዩ ዝርዝራዊ ሓበሬታ ብዛዕባ ዝኾነ ጥዕናዊ ኩነታት ምናልባት ንመንእሰያት ክታበት ከይወስዱ ዝኽልክል ክኸውን ዝኽእል ሓበሬታ ይህብ። ኩሎም መንእሰያትን ወለዶምን ወይ ሓላፍነት ዝወስድሎም ኣካላት ነቶም ናይ ቤት ትምህርቶም ጉጅለ ክንክናዊ ጥዕና እንተድኣ ብዛዕባ ነድሪ ቁጥዐ ኣካላትን ክታበት ኮቪድ-19 ብዝምልከት ዘሰክፎም ምስ ዝኸውን ክፍልጥዎም ኣለዎም።

እዞም ክታበታት እዚኦም ዘይስሩዓትን ዘይተጸበኹም መድመይትን ከስዕቡ ይኽእሉዎ፡

ናይ ጽግዖት ግዜ ጸገማት ኣዝዮም ልሙዳት ኮይኖም ከምኡውን ብዝተፋላለዩ ረጅሒታት ንኣብነት ከም ጸቕጥን ናይ ሓዲር ግዜ ሕማማትን ዘጠቓልሉ ጸገማት ክረኣዩ ይኽእሉ እዮም። ወላእኳ ገለ ሰባት ድሕሪ ክታበት ምኽታብን ኣብ ዘሎ ወርሒ ወርሓው ጽግዖተን ከምዝተዛናበለ ጸብጸብ ዘቕረባ እንተኾና፡ እዚግና ብሰንኪ ክታበት ዝሰዓበ ጸገም ከምዝኾነ ዝቕረበ መረጋገጺ የለን።

ክታበታት ንፍርያምነት ክጸልዉዎ ይኽእሉዎ፡

ክታበታት ኮቪድ-19 ንፍርያምነት ናይ ወዲ ተባዕታይ ወይ ጓል ኣንስተይቲ ከምዝጸልዉዎ ዝተረኸበ መርትዖ የለን። ብዛዕባ እዚ ዝምልከት ኣብ ነቕጥ መርበብ ሓበሬታ ናይ ዓዲ እንግሊዝ ማሕበረሰብ ፍርያምነት ዝገልጹ ገለ ሓጋዚ ሓበሬታ ኣሎ።

ብዛዕባ እዚ ክታበት ዝምልከት ሕቶታት ምስ ዝህልዉኩም፡ ብኸብረትኩም ምስቶም ናይ ቤት ትምህርቲ ሕክምናዊ ጉጅለ ተዘራረቡ። ናቶም ናይ መራኽቢ ዝርዝራት ምስቲ ናይ **ሓበሬታን** ፍቓድ ምሃብን ቅጥዒ ክትረኽብዎ ትኽእሉ ኢኹም።

እቶም ክታበታት ኣልኮላዊ ትሕዝቶ ኣለዎምዶ፡

ኣብ ክታበት Pfizer ናይ ኮቪድ-19 ትሕዝቶ ኣልኮል ዩሊን እዚ ዓይነት ክታበት ድማ መንእሰያት ክወስድዎ ዝተፈቐደ እዩ።

እዞም ናይ ኮቪድ-19 ክታበታት ካብ ውጽኢት እንስንሳታት ዝርከቡ ትሕዝቶ ዘለዎም ድዮ፡

ትካል ኤም.ኤች.ኣር.ኤ. (MHRA)፡ እቶም ክታበታት ዝኾነ ይኹን ዓይነት ናይ እንስንሳታት መበቆላዊ ትሕዝቶ ዘለዎ ፍርያት ከምዘይብሎም ኣረጋገጹ ኣሎ። ኩሎም እቶም ትሕዝቶ ናይቲ ክታበት ብክፍሊ ክንክን ጥዕና ናይ ኤም.ኤች.ኣር.ኤ. (MHRA) ነቑጣ መርበብ ሓበሬታ ኣቢሉ ብጽሑፍ ዝተዋህበ ሓበሬታ ተገሊጹ ኣሎ። እዚ ተንቃሳቻሲ ስእሊ (video) ብዙሕ ሓበሬታ ይህብ እዩ፡-

<https://twitter.com/DHSCgovuk/status/1387368497517236234>

እዚ ክታበት እዚ ስጋ ንዘይምገቡ/በላዕቲ ሓምሊ፡ ኣመንቲ ምስልምና ወይ ኣይሁድ ይሰማምዎም ድዮ፡

ክታበት Pfizer ዝኾነ ይኹን ስጋ፡ ውጽኢት ፍርያት እንስሳ ወይ ዝኾነ ትሕዝቶ እንቋቑሉ ይብሉን።

እቲ ናይ ዓዲ እንግሊዝ ማሕበር ሰብ ሞያ ጥዕና ኣብዚ ዝስዕብ ነቑጣ መርበብ ሓበሬታ ዝርከብ ኣዘዩ ሓጋዚ ሓበሬታ መምርሒ ኣውጺኡ ኣሎ፡ <https://britishima.org/operation-vaccination/hub/>.

እቶም ክታበታት ኮቪድ-19 ኣለዎምዶ፡

ኣይፋል፡ እዞም ክታበታት እዚኦም ዝኾነ ሂወታዊ ሻይረስ ይብሎምን።

ውላደይ ናይ ኮቪድ-19 ክታበት ምስ ናይ ጉንፋዕ ክታበት ብኣንሳብ ክወስዶም ይኽእሉዎ፡

እቲ ናይ ጉንፋዕ ክታበት ንኹሎም ካብ 8 ዓመት ክሳብ 12 ዓመት ዝዕድሚኦም ኣብ ካልኣይ ደረጃ ቤት ትምህርቲ ክወሃብ እዩ ከምኡውን ነቶም 16 ከምኡውን 17 ዓመት ዝዕድሚኦም መንእሰያት ውሽጣዊ ሓማማት ንዘለዎም ክወሃብ ይኽእል።

ውላድኩም ክልቲኦም ክታበታት፡ ኣብ ሓደ ግዜ ክወስዶም ውሑስነቱ ዝተረጋገጸ እዩ።

ኣብዚ ግዜ እዚ ካብ ዝኾነ እዋን ንላዕሊ ኣብዚ ዓመት እዚ መጽናዕትታት ከምዘነጽርዎ ኮቪድ-19 ንዝሓዘም ገላ ሰባት እቲ ናይ ጉንፋዕ ሻይረስ ተወሳኺ ጸገም ስለዝፈጥር፡ እዚ ከኣ ሞት ዘኸትል ክኸውን ስለዝኽእል ነቲ ክታበት ብኣባር ምውሳድ ዝያዳ ኣገዳሲ ይገብሮ።

እዚ ክታበት እዚ ብኸመይ መንገዲ ክምዝገብ እዩ፡

ኣብ ግዜ ክታበት ውላድኩም ናይ ኮቪድ-19 ናይ ክታበት ካርድ ናይቲ ዝተዋህበ ክታበት ዝርዝራዊ ሓበሬታ ዝገልጽ ክወሃብ እዩ። ብኸብረትኩም ነዚ ናይ ክታበት ካርድ ተጠንቂቑኩም ሓዝዎ። ብዛዕባ ዝርዝራዊ ሓበሬታ ናይ ክታበት ተወሳኺ ብኤሎክትሮኒካዊ ኣገባብ ክምዝገብ እዩ።

ካብ ሓኪም ወይ ነርስ ምኽሪ እንተደሊኹም፡ ብዛዕባ ምኽታብኩም ከምዝነገርኩም ኣረጋግጹ (ነቲ ካርድ ክታበት ድማ ኣርእይዎም) እዚ ድማ ንውላድኩም ብግቡእ መታን ክምርምረልኩም እዩ።

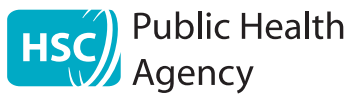
ተወሳኺ ሓበሬታ

ነቶም ካብ 12 ክሳብ 15 ዓመት ዝዕድሚኦም መንእሰያት ዝኸውን ምኽሪ ካብቲ ናይ ዓዲ እንግሊዝ ሲ.ኤም.ኦስ (CMOs) ክታበት ኣብዚ ዝስዕብ ነቑጣ መርበብ ሓበሬታ ክርከብ ይከኣል፡- www.gov.uk/government/publications/universal-vaccination-of-children-and-young-people-aged-12-to-15-years-against-covid-19 ብተወሳኺ ኣብዚ ዝስዕብ ነቑጣ መርበብ ሓበሬታ ተወሳኺ ሓበሬታ ርኽቡ www.nidirect.gov.uk/covid-vaccine

ብዛዕባ ክታበት ዝምልከት ሕቶታት ምስ ዝህልወኩም፡ ብኸብረትኩም ምስቲ ናይ ቤት ትምህርቲ ጉጅለታት ሓካይም ተዛራረቡ።

በቲ ውሳኔ ናይ ኮቪድ-19 ዝተዓብለልኩም ወይ ዝኸበደኩም መሲሉ እንተተሰማሂዑኩም፡ ብኸብረትኩም ኣብዚ ዝስዕብ ነቑጣ መርበብ ሓበሬታ ሓገዝ ክትረኽቡ ፈትኑ፡ www.nhs.uk/mental-health/nhs-voluntary-charity-services/charity-and-voluntary-services/get-help-from-mental-health-helplines

ወለድን ቆልዑን ብዛዕባ ክታበት ኮቪድ-19 ንኸዘራረቡ ከምኡውን ካብ 12 ክሳብ 15 ዓመት ዝዕድሚኦም መንእሰያት ዝምልከት ሓበሬታን ምናልባት ኣብዚ ቀጥታዊ መስመር ናይ ምዝርራብ ምስዚ ሰነድ እዚ ክውሰኽ ይኽእል፡ ብኸብረትኩም ነቲ ናይ ዝቐረበ ግዜ ሰነድ ናይዚ ሕትመት ከምኡውን ካልኣት ናይ ተሓክምቲ ወረቐት ሓበሬታ ኣብ ነቑጣ መርበብ ሓበሬታ PHA ተወከሱ፡ pha.site/covid-vaccine-schools

Public Health Agency
12-22 Linenhall Street, Belfast BT2 8BS.
Tel: 0300 555 0114 (local rate).
www.publichealth.hscni.net

Find us on:

ክታብት፡ ነቶም ኣዝዮም ተነቀፍቲ ንምክልኻል ይሕግዝ።